

DISPOSICIONS GENERALS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET LLEI 12/2024, de 23 de desembre, pel qual es modifica l'article 29 bis del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

El president de la Generalitat de Catalunya

L'article 67.6.a de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o la presidenta de la Generalitat.

D'acord amb això, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

L'article 117 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin a les conques hidrogràfiques intracomunitàries, que inclou, en tot cas, l'ordenació administrativa, la planificació i la gestió de l'aigua superficial i subterrània, dels usos i dels aprofitaments hidràulics, i les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua.

Les precipitacions al districte de conca fluvial de Catalunya han experimentat una severa reducció en el decurs dels darrers tres anys que s'ha accentuat a partir de l'any 2021, s'ha agreujat durant els anys 2022 i 2023, i que ha persistit a l'inici del 2024.

Amb les dades de pluviometria registrada, i segons les anàlisis del Servei Meteorològic de Catalunya, l'episodi de sequera actual no té cap precedent històric des de 1916, moment en què es comença a disposar de prou dades de precipitació representatives de tot el territori i que es pot considerar com a període instrumental. A més, la intensitat supera en molt l'anterior episodi de 2005-2008.

Les pluges de la primavera i la tardor de 2024 han alleujat una mica la situació, però la distribució irregular de les pluges no ha permès modificar l'estat d'algunes unitats d'explotació. Els embassaments del districte de conca fluvial de Catalunya es troben a data 25 de novembre de 2024 al 36 % de la seva capacitat.

El Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES), aprovat per l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, inclou les regles d'explotació dels sistemes i les mesures que cal aplicar en relació amb el domini públic hidràulic, amb l'objecte de minimitzar els efectes dels episodis de sequera, en compliment de l'article 27 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional.

Aquest instrument de la planificació hidrològica defineix les unitats d'explotació en què s'organitza el districte de conca fluvial de Catalunya als efectes de gestió dels episodis de sequera i els diferents escenaris o estats de sequera segons l'escassetat de recursos; fixa els indicadors i llindars que permeten la declaració d'entrada i de sortida dels escenaris de sequera; regula el procediment de declaració formal de l'entrada i sortida en aquests escenaris, i estableix les normes d'explotació dels sistemes i les mesures d'utilització dels recursos hídrics i d'altres béns de domini públic hidràulic que cal aplicar en els diferents escenaris de sequera.

El Decret llei 1/2023, de 28 de febrer, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, va establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya amb la finalitat de garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua i, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà. A més, el Decret llei va

CVE-DOGC-A-24358070-2024

introduir en la disposició final primera un article 29 bis al text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, per completar la regulació del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, afegint-hi la tipificació de les infraccions dels incompliments de les mesures contingudes en aquest instrument de la planificació i de les sancions corresponents.

La Llei 9/2023, de 19 de maig, de mesures extraordinàries i urgents per afrontar la situació de sequera excepcional a Catalunya, va complementar el Decret Llei 1/2023, de 28 de febrer, perquè les administracions competents en el servei d'abastament d'aigua puguin, d'una banda, aprofitar els recursos hídrics de tot el territori català i garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà, i, de l'altra, planificar les inversions urgents i habilitar-ne l'execució pel tràmit d'emergència. Entre les mesures previstes en aquesta Llei cal destacar la previsió d'una línia d'ajuts als ens locals per efectuar les inversions necessàries per millorar les captacions, els dipòsits i el rendiment de les xarxes de subministrament d'aigua i, en concret, per digitalitzar el servei, implantar reguladors de pressió, sistemes de telelectura i cabalímetres i també per recuperar pous existents, construir-ne de nous i incrementar el nombre de tractaments d'osmosi. Així mateix, amb l'objectiu de permetre als ens locals la millora en l'eficiència de les xarxes de subministrament d'aigua, mitjançant l'execució les obres i actuacions esmentades, aquesta Llei també va incorporar una moratòria en relació amb l'aplicació del règim sancionador previst al referit article 29 bis del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya pel que fa als incompliments de les dotacions màximes previstes al Pla especial de sequera per establir que entrava en vigor al cap d'un mes de la data de publicació de l'ordre de convocatòria de la línia d'ajuts als ens locals.

El Decret Llei 4/2024, de 16 d'abril, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes de la sequera en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, va introduir una sèrie de modificacions al PES, ja sigui per incloure-hi situacions no previstes inicialment i que poden contribuir a facilitar l'entrada de nous recursos, com seria el règim de les dessaladores de titularitat privada, o ja sigui per completar la regulació de determinades mesures per facilitar-ne l'aplicació, com el desplegament de la facultat que tenen les entitats titulars dels drets d'aprofitament, generalment els municipis, d'establir limitacions als seus abonats per complir les dotacions en alta o la previsió d'un tractament diferenciat als refugis climàtics. Aquest Decret Llei també va modificar el règim sancionador per incompliment del PES per apropar el model a un sistema centrat en sancionar l'excés de consum i que pren en consideració un període a fi de tenir en compte la tendència en l'evolució del consum i modular la sanció en conseqüència. Alhora, va introduir criteris específics de graduació de la sanció per tal d'ajustar la quantia a les accions que estigués emprenent el municipi o la persona titular del servei per revertir la situació.

Amb la finalitat d'impulsar l'execució de les obres i actuacions adreçades a reduir la dependència del proveïment d'aigua per als diferents de la situació pluviomètrica, el Govern ha aprovat l'Acord GOV/191/2024, de 27 d'agost, pel qual s'aprova l'Estratègia de la gestió de l'aigua i es determinen les mesures i actuacions per assolir la seguretat hídrica.

El context climàtic determina que calgui adoptar mesures amb caràcter urgent per tal que els ens locals disposin dels mitjans per afrontar les actuacions de millora en l'eficiència de les instal·lacions de la seva titularitat. Amb aquest objectiu, l'Agència Catalana de l'Aigua ha aprovat diverses línies de subvencions adreçades als ens locals per dur a terme actuacions per millorar i renovar les xarxes de subministrament d'aigua en baixa i per millorar la digitalització dels sistemes de gestió de l'aigua urbana dels municipis de Catalunya; per fer inversions per a l'execució d'actuacions d'abastament en alta; per redactar i actualitzat plans directores del servei municipal d'abastament d'aigua; per transportar aigua destinada a l'ús d'abastament de poblacions mitjançant vehicles cisterna, o per executar obres o actuacions d'urgència equivalents destinades a resoldre de manera immediata problemes de potabilitat o mancança d'aigua; per recuperar, rehabilitar, adequar i executar captacions d'aigües subterrànies per a l'abastament; i per resoldre de manera immediata problemes de mancança o de potabilitat d'aigua, derivats de l'esgotament dels recursos locals disponibles en determinats àmbits.

L'execució per part dels ens locals de les actuacions i la redacció dels plans directores d'abastament objecte de subvenció contribueix a solucionar els problemes de disponibilitat de recursos i ha de permetre reduir les ineficiències de les xarxes de subministrament domiciliari d'aigua, que són una de les principals causes d'incompliment del règim de dotacions màximes per a abastament de poblacions establertes al PES.

L'execució d'aquestes actuacions per part dels ens locals ha de permetre assolir la finalitat pretesa d'estalvi de recursos en situació de sequera i, per tant, esdevé innecessari mantenir un règim sancionador per incompliment per part dels municipis dels límits màxims de dotació per a abastament de poblacions en els diferents escenaris de sequera.

D'altra banda, mantenir la tipificació d'aquesta conducta com a infracció i sancionar-ne la comissió pot ser contraproductiu en determinats supòsits, com és el cas dels petits municipis amb recursos econòmics limitats i en situació d'especial vulnerabilitat davant la sequera, atès que pot dificultar que executin les mesures

CVE-DOGC-A-24358070-2024

necessàries per dotar de resiliència les infraestructures destinades la prestació del servei públic mínim de caràcter obligatori de subministrament d'aigua potable.

Per aquests motius, es considera necessari suprimir la tipificació com a infracció de la superació de les dotacions màximes per a abastament de població que estableix el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, continguda a la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 29 bis del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya. Així mateix, per raons de congruència normativa i de seguretat jurídica, també és necessària la derogació de l'apartat 2 d'aquest mateix article, que conté criteris de gradació de la sanció únicament aplicables a aquesta infracció, i del seu apartat 3, que estableix el règim de responsabilitat en relació amb la comissió d'aquesta infracció, i de la infracció consistent en l'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions previstes en el pla esmentat, que ja havia estat derogada pel Decret llei 4/2024.

Les disposicions contingudes en aquest Decret llei són les mínimes i necessàries que cal adoptar per garantir que no es continuï aplicant un règim sancionador que no respon al caràcter d'*ultima ratio* ni als principis de proporcionalitat i d'eficiència, atès que la finalitat pretesa s'està assolint amb l'aplicació de mesures menys restrictives com són les de foment.

La urgència de les mesures proposades rau en la necessitat d'adaptar el marc normatiu aplicable per fer front als problemes derivats de la situació hídrica actual en previsió que persisteixi. En concret, és necessari modificar amb urgència l'aplicació del règim sancionador per incompliment del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, atès que, en primer terme, l'aplicació de les mesures de foment esmentades ha esdevingut ineficaç i desproporcionat per a l'assoliment de l'objectiu d'estalvi pretès. En alguns casos, a més, aquesta derogació té un efecte addicional favorable, ja que permet alliberar recursos econòmics de les entitats locals que es podran dedicar a l'adopció de mesures d'adaptació al canvi climàtic i a les sequeres recurrents.

En conclusió, la necessitat de derogar la infracció consistent en l'incompliment de les dotacions màximes per a abastament domiciliari de l'aigua i la seva sanció per donar compliment als principis d'intervenció mínima, d'*ultima ratio*, de proporcionalitat i eficiència, constitueix el pressupòsit d'urgent i extraordinària necessitat que justifica que el Govern adopti aquest Decret llei, d'acord amb l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

En ús de l'autorització que concedeix l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, de conformitat amb l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, a proposta de la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article únic

Es deroguen la lletra b) de l'apartat 1 i els apartats 2 i 3 de l'article 29 bis del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

Disposició final

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tota la ciutadania a la qual sigui aplicable aquest Decret llei cooperi a complir-lo i que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui el facin complir.

Barcelona, 23 de desembre de 2024

CVE-DOGC-A-24358070-2024

Salvador Illa i Roca

President de la Generalitat de Catalunya

Sílvia Paneque i Sureda

Consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

(24.358.070)